

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. szeptember 29.
(OR. en)

12863/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0298(COD)**

**SOC 521
EMPL 367
SAN 539
IA 146
CODEC 1391**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. szeptember 29.
Címzett:	a Tanács Főtitkarsága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 489 final
Tárgy:	javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2009/148/EK irányelv módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 489 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 489 final

Brüsszel, 2022.9.28.
COM(2022) 489 final

2022/0298 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók
védelméről szóló 2009/148/EK irányelv módosításáról**

{SEC(2022) 342 final} - {SWD(2022) 310 final} - {SWD(2022) 311 final} -
{SWD(2022) 312 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Unió (EU) egyik célkitűzése magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapuló jólét és fenntartható fejlődés előmozdítása¹. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 31. cikke rögzíti, hogy minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez. A szociális jogok európai pillérének² 10. elve kimondja, hogy a munkavállalóknak joguk van a magas szintű munkahelyi egészségvédelemhez és biztonsághoz.

Ursula von der Leyen elnök politikai iránymutatásaiban kötelezettséget vállalt arra, hogy a rák elleni küzdelemre irányuló európai tervet terjeszt elő, amely támogatást nyújt a tagállamok számára a rákkal szembeni fellépések és a rákbetegek kezelése terén³. Ez a javaslat teljesíti az európai rákellenes tervben⁴, a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben és az EU 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretében⁵ tett kötelezettségvállalást, amely szerint tovább kell csökkenteni a munkavállalók – rendkívül veszélyes, rákkeltő –azbesztnek való kitétséget. Ez a javaslat, amely [az Európa jövőjéről szóló konferencia \(CoFE\)](#) 3. intézkedésének (Erősebb gazdaság, társadalmi igazságosság és munkahelyek) egyik prioritásaként jelent meg, a Bizottság 2022. évi munkaprogramjának egyik kulcsfontosságú eredménye⁶.

A munkavállalók azbesztnek való kitétséggel szembeni védelme az Európai Parlament számára szintén kulcsfontosságú prioritás. 2021. októberi állásfoglalásában⁷ az Európai Parlament átfogó megközelítést határozott meg az azbeszttel kapcsolatos, múltból fennmaradt problémák kezelésére vonatkozóan. Válaszul a Bizottság közleményt fogadott el *Az azbesztmentes jövő megvalósítása: európai megközelítés az azbeszt egészségügyi kockázatainak kezelésére*⁸ címmel. A közlemény holisztikus módon foglalkozik az azbesztből eredő közegészségügyi kockázatokkal, és uniós szintű intézkedéseket mutat be az azbeszt teljes életciklusa során történő kezelésére vonatkozóan.

A foglalkozási eredetű rák a munkával összefüggő halálesetek első számú oka az EU-ban⁹. Elsősorban a rákkeltő anyagoknak, például az azbesztnek való kitétség okozza. A tagállamokban az elismert foglalkozási eredetű rákos megbetegedések mintegy 78 %-a az azbeszttel függ össze¹⁰. Belélegezve a levegőben lévő azbesztrostok például

¹ Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke.

² <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/hu/>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf

⁴ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0323&qid=1626089672913#PP1Contents>

⁶ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar%3A9fb5131e-30e9-11ec-bd8e-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0427_HU.html

⁸ [A kereszthivatkozást az elfogadáskor kell beilleszteni].

⁹ 52 %-os részarányával a foglalkozási eredetű rák a munkával összefüggő halálesetek első számú oka az EU-ban, így megelőzi a keringési betegségeket (24 %), a sérüléseket (2 %) és az összes többi okot (22 %) (2017-es adatok, az EU-ra és az Egyesült Királyságra is kiterjednek [<https://visualisation.osha.europa.eu/osh-costs#/1/>]).

¹⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/european-occupational-diseases-statistics>

mezoteliómához¹¹ és tüdőrákhoz vezethetnek, a kitettség és a betegség első jelei közötti átlagosan 30 év telhet el. A rákos megbetegedések tehát évtizedekkel a foglalkozási expozíció után alakulhatnak ki, akár akkor, amikor a munkavállalók már nyugdíjba vonultak. Ez megnehezíti a korábbi expozíciók nyomon követését, valamint a munkával kapcsolatos expozíció és a rákos megbetegedések közötti ok-okozati összefüggés azonosítását. Emiatt vélhetően az azbeszttel összefüggő foglalkozási megbetegedések által érintett személyek számát is alábecsülik.

Az azbeszt használatának fokozatos tilalma az EU-ban 1988-ban kezdődött a krokidolit (más néven kék azbeszt)¹² betiltásával, majd ezt követően más azbeszttartalmú anyagokra is kiterjesztették. 2005 óta az azbeszt minden formájában be van tiltva az EU-ban¹³.

Az első uniós intézkedés, amelynek célja a munkavállalóknak a munkahelyi azbesztkitettség sajátos kockázataival szembeni védelme volt, 1983-ra nyúlik vissza, amikor a 83/477/EGK tanácsi irányelvet¹⁴ elfogadták. Ezt az irányelvet a legutóbbi kodifikált változatáig, a 2009/148/EK irányelvig (a munkahelyi azbesztről szóló irányelv)¹⁵ több alkalommal jelentősen módosították. Ezenkívül, mivel az azbeszt rákkeltő anyag, a munkavállalóknak a munkájuk során rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozícióval kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelméről szóló 2004/37/EK irányelv¹⁶ (a rákkeltő anyagokról, mutagénekről és reprodukciót károsító anyagokról szóló irányelv) rendelkezéseit kell alkalmazni, amennyiben azok kedvezőbbek a munkavállalók egészségére és biztonságára nézve. Ez magában foglalja a kitettség minimálisra csökkentésére vonatkozó követelményt, mivel eddig nem sikerült megállapítani azt az expozíciós határértéket, amely alatt a rákbetegség kockázata nem áll fenn. Ezért és a rákkeltő anyagokról, mutagénekről és reprodukciót károsító anyagokról szóló irányelvvel összhangban a munkáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalók azbesztnak való kitettségéhez kapcsolódó kockázatot a lehető legkisebbre, de minden esetben a műszakilag lehetséges legalacsonyabb szintre csökkentsék.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv védi a munkavállalókat azokról az egészségüket érintő kockázatoktól, amelyek munkájuk során az azbesztexpozícióval kapcsolatosan merülnek vagy merülhetnek fel, többek között az ilyen kockázatok megelőzése révén. A munkahelyi azbesztről szóló irányelv értelmében minden olyan tevékenység esetében, amelynek folyamán a munkavállalók azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak vannak vagy lehetnek kitéve, a kitettséget a lehető legalacsonyabbra, de minden esetben – a nyolcórás, idővel súlyozott átlagot (TWA) tekintve – a 0,1 rost/cm³ rögzített

¹¹ A mezotelióma a rák olyan típusa, amely a számos belső szervet borító vékony szövetrétegből, a mezotéliumból fejlődik ki.

¹² A Tanács 83/478/EGK irányelve (1983. szeptember 19.) az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 76/769/EGK irányelv ötödik módosításáról (azbeszt) (HL L 263., 1983.9.24., 33. o.).

¹³ Az azbeszt forgalomba hozatalát és felhasználását az EU-ban a tagállamok egyes veszélyes anyagok és készítmények (azbeszt) forgalomba hozatalának és használatának korlátozásaira vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 76/769/EGK tanácsi irányelv I. mellékletének a műszaki fejlődéshez történő hatodik kiigazításáról szóló, 1999. július 26-i 1999/77/EK bizottsági irányelv tiltotta be. Ezt az irányelvet a REACH-rendelet (1907/2006/EK rendelet) helyezte hatályon kívül ([HL L 396., 2006.12.30., 1. o.](#)), az azbesztrostokról lásd a [rendelet XVII. mellékletének 6. bejegyzését](#).

¹⁴ HL L 263., 1983.9.24., 25. o.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/148/EK irányelve (2009. november 30.) a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (HL L 330., 2009.12.16., 28. o.).

¹⁶ HL L 158., 2004.4.30., 50. o. (1. cikk (4) bekezdés).

kötelező foglalkozási expozíciós határérték (OEL) alá kell csökkenteni. Ide tartoznak azok a helyzetek is, amikor a munkavállalók egyes tevékenységek, például bontás, azbesztmentesítés, javítás és karbantartás végzése után újra belépnek a munkahelyre, amelyek esetében előrelátható, hogy a megállapított határértéket a levegőben található azbeszt koncentrációjának korlátozására szolgáló műszaki megelőző intézkedések ellenére is túllépik. A határérték túllépése esetén meg kell határozni annak okait, továbbá a munkáltatónak meg kell tennie a megfelelő kockázatkezelési intézkedéseket annak érdekében, hogy a munka újrakezdése előtt orvosolja a helyzetet. Az is pontosításra kerül, hogy ha az OEL más módon nem tartható be, a munkáltatóknak megfelelő légzőkészüléket és más egyéni védőeszközöket kell biztosítaniuk a munkavállalók számára. A munkáltatókra továbbá szigorú védelmi, tervezési és képzési kötelezettségek vonatkoznak.

Bár az azbeszt kitermelése, gyártása és feldolgozása tilos, EU-szerte jelentős, a múltból ránk maradt probléma áll fenn, amely közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi nehézséget okoz, mivel az azbeszt még mindig jelen van számos régebbi épületben, amelyeket az elkövetkező években valószínűleg felújítanak, átalakítanak vagy lebontanak. Az európai zöld megállapodás szerinti épületkorszerűsítési program¹⁷ célja, hogy Unió-szerte felgyorsítsa az épületek felújításának ütemét. Mivel az azbesztnak való kitétség kockázata főként felújítási, karbantartási és bontási munkák során merül fel, a munkavállalók azbesztnak való kitétségének további korlátozása érdekében fontos megerősíteni a megelőző intézkedéseket.

Becslések szerint jelenleg 4,1–7,3 millió munkavállaló van kitéve azbesztnak¹⁸. Az expozíció kockázata főként az azbeszttartalmú anyagok kezelésével és az azbesztrótok építési munkálatok – például felújítás, karbantartás, javítás és bontás – során történő szétszóródásával függ össze. Az azbesztnak kitétt összes munkavállaló 97 %-a dolgozik az építőiparban, beleértve az olyan kapcsolódó foglalkozásokat is, mint a tetőfedés, vízvezeték-szerelés, asztalosmunkák vagy padlóburkolás. Az azbesztnak való kitétség más gazdasági ágazatokban is jelen van, mint például a hulladékgazdálkodás (az összes kitétt munkavállaló 2 %-a), a bányászat és kőfejtés, a tűzoltás, az alagútúrás és -karbantartás, valamint az azbeszt-mintavétel és -elemzés. A hajók, fűtőtornyok és az azbesztszigeteléssel rendelkező közlekedési eszközök, például vonatok és légi járművek javítása vagy szétszerelése esetén is fennáll a kitétség kockázata.

Annak biztosítása érdekében, hogy a munkavállalók azbesztnak való kitétséggel szembeni védelmét szolgáló intézkedések a lehető leghatékonyabbak legyenek, a munkahelyi azbesztről szóló irányelvet a legutóbbi jelentős felülvizsgálata óta szerzett új tudományos ismeretek figyelembevételével naprakészen kell tartani.

A jelenlegi 0,1 rost/cm³ OEL-t 2003-ban határozták meg a munkahelyi azbesztről szóló irányelvben, az akkor rendelkezésre álló tudományos és technológiai ismeretek alapján. Ez az irányelv minimumkövetelményeket tartalmaz, amelyeket az e területen szerzett tapasztalatok és a technológia fejlődése alapján kell felülvizsgálni. A legújabb tudományos és technológiai

¹⁷ A Bizottság közleménye – Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség, COM(2020) 662 final.

¹⁸ Külső tanulmány, RPA, 2021. A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, Lassen, C., Christens, F., Vencovska, J., et al.: *Study on collecting information on substances with the view to analyse health, socio-economic and environmental impacts in connection with possible amendments of Directive 98/24/EC (Chemical Agents) and Directive 2009/148/EC (Asbestos): final report for asbestos* (Tanulmány az anyagokra vonatkozó információknak az egészségügyi, társadalmi-gazdasági és környezeti hatások elemzése céljából történő gyűjtéséről a 98/24/EK irányelv [vegyi anyagok] és a 2009/148/EK irányelv [azbeszt] esetleges módosításaival összefüggésben: az azbesztre vonatkozó zárójelentés), Kiadóhivatal, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2767/981554>

fejlemények nyomán javítani kell az azbesztnak kitett munkavállalók védelmét, és ezáltal tovább lehet csökkenteni annak valószínűségét, hogy a munkavállalóknál az azbeszttel összefüggő betegségek alakuljanak ki. Emellett négy tagállam¹⁹ a saját nemzeti jogszabályaiba már szigorúbb OEL-eket vezetett be.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv javasolt módosítása az irányelv szerinti foglalkozási expozíciós határértéket eredményességét fokozza azáltal, hogy a rendelkezésre álló legfrissebb tudományos bizonyítékok alapján naprakésszé teszi azt. A javasolt módosítást alátámasztja a munkahelyi azbesztről szóló irányelv legutóbbi mélyreható értékelése (az EU munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló irányelveinek 2017. évi utólagos értékelése²⁰), valamint az uniós munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányelvek végrehajtásának legutóbbi, a 2013–2017-es időszakra vonatkozó értékelése. A munkahelyi azbesztről szóló irányelv legutóbbi mélyreható értékelése arra a következtetésre jutott, hogy az irányelv továbbra is rendkívül releváns, és hogy a tudományos fejlődés fényében az irányelv eredményességének fokozása érdekében fontolóra kell venni a munkahelyi azbesztről szóló irányelvben meghatározott OEL csökkentését.

A Bizottság felkérte az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA) kockázatértékelési bizottságát (RAC), hogy értékelje az azbesztre vonatkozó jelenlegi OEL tudományos relevanciáját, és nyújtson tájékoztatást a munkahelyi azbesztről szóló irányelv módosítására irányuló javaslat előkészítéséhez. Az RAC tudományos véleményét 2021 júniusában fogadták el²¹. Megerősítette, hogy az azbeszt nem rendelkezik biztonságos expozíciós szinttel, ami azt jelenti, hogy az azbesztnak való kitettség idővel betegséghez vezethet. Így megállapítást nyert az expozíciós szintek és a kapcsolódó kockázat közötti összefüggés (expozíció-kockázat viszony, ERR), ami a tüdőrák és a mezotelióma miatt kialakult halálesetek (kombinált) túlzott kockázatát fejezi ki a levegőben lévő rostkoncentráció függvényében. Emellett a háromoldalú munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság (ACSH) egyhangúlag egyetértett abban, hogy csökkenteni kell a jelenlegi foglalkozási expozíciós határértéket.

Az azbesztnak való munkahelyi kitettség csökkentése az egész EU-ra kiterjedő foglalkozási expozíciós határérték csökkentésével hatékonyan segít megelőzni a rákos megbetegedéseket és a haláleseteket. Következésképpen javítja a munkavállalók védelmét azáltal, hogy növeli az uniós munkavállalók munkával töltött életszakaszának hosszát, minőségét és termelékenységét, és Uniós-szerte hasonló minimális szintű védelmet biztosít. Emellett egyenlő versenyfeltételeket teremt a vállalkozások számára, mivel megakadályozza, hogy azok a vállalatok, amelyek nem hoznak megfelelő intézkedéseket, versenyelőnyhöz jussanak azokkal szemben, akik viszont így tesznek.

Ha nem kerül sor intézkedésre, továbbá a nem hatékony megelőzés következményeinek (azaz az egészségügyi hatások) lappangási ideje miatt a vállalkozásokat a jövőben várhatóan magasabb költségek fogják terhelni, a hiányzások és a szakértelem elvesztése miatt pedig csökken a termelékenység. A tagállamok számára ez (pl. az orvosi kezelés és a rokkantsági ellátások magasabb költségei miatt) a társadalombiztosítási költségek növekedéséhez és elmaradt adóbevételekhez vezetne.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv szerinti foglalkozási expozíciós határértékek felülvizsgálata Uniós-szerte a határértékek nagyobb fokú harmonizációját fogja eredményezni,

¹⁹ Németország, Dánia, Franciaország és Hollandia.

²⁰ [SWD\(2017\) 10 final](#).

²¹ RAC, *Opinion on scientific assessment of occupational exposure limits for Asbestos* (Vélemény az azbesztre vonatkozó foglalkozási expozíciós határértékek tudományos értékeléséről) (ECHA/RAC/A77-O-0000006981-66-01/F).

ami várhatóan egyenlő versenyfeltételeket teremt a vállalkozások számára. Azok a vállalatok, amelyek több tagállamban kívánnak működni, ráadásul az alkalmazandó egyszerűsített határértékek előnyeit is élvezhetik. Ez megtakarításokat eredményezhet, mivel az összes létesítményre vonatkozó közös megoldásokat fogadhatnak el ahelyett, hogy üzemspecifikus megoldásokat kellene kidolgozni a különböző OEL-követelményeknek való megfelelés érdekében.

Az uniós szintű fellépés tisztességesebb feltételeket teremt az azbesztnak kitett kiküldött, határokon átnyúló és utazó munkavállalók számára az építőiparban (amelyben jelentős számú kiküldött munkavállaló költözik egyik telephelyről a másikra, gyakran több tagállamban), valamint az egészségügyi költségek tagállamok közötti méltányosabb elosztását eredményezi.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a kezdeményezés összhangban van a szociális jogok európai pillérével, különösen annak az egészséges, biztonságos és megfelelően kialakított munkakörnyezethez való jogra vonatkozó 10. alapelvével és cselekvési tervével. Az azbesztre vonatkozó OEL felülvizsgálata hozzájárul a munkavállalók egészségének és biztonságának magas szintű védelméhez.

Ez a kezdeményezés a Bizottság által a 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretben és az európai rákellenes tervben tett kötelezettségvállaláson is alapul, amely szerint 2022-ben tovább csökkentik az azbesztre vonatkozó, a munkahelyi azbesztről szóló irányelvben található foglalkozási expozíciós határértéket.

A munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv²² (a továbbiakban: munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi keretirányelv) és a rákkeltő anyagokról, mutagénekről és reprodukciót károsító anyagokról szóló irányelv nincs hatással a munkahelyi azbesztről szóló irányelv szigorúbb vagy különös szabályaira.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A (2007 óta hatályos) REACH-rendelet²³ többek között két különböző uniós szabályozási megközelítést hozott létre: a korlátozásokat és az engedélyeket.

1988 óta tilos a krokidolit és az azt tartalmazó termékek forgalomba hozatala és felhasználása. Korlátozásra került az egyéb azbesztfarmákat tartalmazó termékek forgalomba hozatala. E rendelkezések többször is módosultak, mielőtt 2005-ben bevezetésre került volna az azbeszt valamennyi formájának, valamint az azbesztet tartalmazó árucikkeknek és keverékeknek, továbbá az olyan árucikkeknek és keverékeknek a gyártására, forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó végleges tilalom, amelyekhez szándékosan adtak hozzá azbesztet²⁴.

²² HL L 183., 1989.6.29., 1. o.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH). Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32006R1907>

²⁴ A Bizottság 1999/77/EK irányelve (1999. július 26.) a tagállamok egyes veszélyes anyagok és készítmények (azbeszt) forgalomba hozatalának és használatának korlátozásaira vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 76/769/EGK tanácsi irányelv I. mellékletének a műszaki fejlődéshez történő hatodik kiigazításáról; hatályon kívül helyezte a REACH-

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv és a REACH-rendelet együttesen releváns a munkavállalók azbesztnak való kitettséggel szembeni védelme szempontjából.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv és a REACH-rendelet jogszerűen kiegészítik egymást. A munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló keretirányelv²⁵ meghatározza a munkahelyi kockázatok megelőzésének, valamint a biztonság és egészség védelmének fő elveit. Valamennyi tevékenységi ágazatra vonatkozik, és nincs hatással a munkavállalók munkahelyi egészségének és biztonságának magasabb szintű védelmét biztosító jelenlegi vagy jövőbeli nemzeti és uniós szabályokra. A munkahelyi biztonság és egészségvédelem terén több egyedi irányelv elfogadására került sor a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló keretirányelv 16. cikke alapján (ideértve a munkahelyi azbesztről szóló irányelvet is). A REACH rendelet viszont azt állapítja meg, hogy nem érinti a munkavállalók védelmével kapcsolatos jogszabályokat, köztük a munkahelyi azbesztről szóló irányelvet sem.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy az Európai Parlament és a Tanács „[az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének] a)–i) pontjában említett területeken irányelvek útján fokozatosan alkalmazandó minimumkövetelményeket fogadhat el, figyelembe véve az egyes tagállamokban fennálló feltételeket és műszaki szabályokat. Ezek az irányelvek nem írhatnak elő olyan közigazgatási, pénzügyi vagy jogi korlátozásokat, amelyek gátolnák a kis- és középvállalkozások alapítását és fejlődését”. Az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az EU támogatja és kiegészíti a tagállamok tevékenységeit különösen a következő területen: „a munkakörnyezet javítása a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében”.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelvet az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján fogadták el a munkavállalók egészségének és biztonságának javítása érdekében. E javaslat célja, hogy az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban egy felülvizsgált foglalkozási expozíciós határérték formájában megerősítse a munkavállalók egészségvédelmének szintjét, amelyet néhány technikai kiigazítás kísér. Ezért az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja megfelelő jogalapot képez a Bizottság által előterjesztett javaslat tekintetében.

Az EUMSZ 153. cikkének (2) bekezdése értelmében különösen a munkakörnyezetnek a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében történő javítása a szociálpolitika olyan vonatkozása, amelynek terén az EU a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik.

• Szubsziaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Mivel a munkavállalók egészségét és biztonságát fenyegető, az azbesztnak való kitettségéből eredő kockázatok az egész EU-ban jórészt hasonlóak, az EU egyértelmű szerepet tölt be annak támogatásában, hogy a tagállamok kezelni tudják e kockázatokat.

rendelet (1907/2006/EK rendelet [HL L 396., 2006.12.30., 1. o.], az azbesztrostokkal kapcsolatban lásd a rendelet XVII. mellékletének 6. bejegyzését).

²⁵

Lásd a 22. lábjegyzetet.

Az előkészítő munka során gyűjtött adatok azt mutatják, hogy a tagállamok között különbségek figyelhetők meg az azbesztre vonatkozó határértékek meghatározása tekintetében. Ennek eredményeként az EU-ban a munkavállalók eltérő szintű védelemben részesülnek. Három tagállam (Dánia²⁶, Hollandia²⁷ és Franciaország²⁸) határozott meg az uniós foglalkozási expozíciós határérték alatti kötelező OEL-t, míg egy tagállam (Németország²⁹) a kötelező határérték mellett egy elfogadható koncentrációnak³⁰ megfelelő határértéket is meghatározott, ami szigorúbb megközelítést biztosít, mint a jelenlegi uniós OEL alkalmazása.

Ez a négy tagállam már az uniós jogszabályokban rögzített foglalkozási expozíciós határérték alá csökkentette az azbesztre vonatkozó expozíciós határértékeket, amivel tudomásul vették az e területre vonatkozó tudományos ismeretek és technológia közelmúltbeli fejlődését.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv naprakészé tétele hatékony módszer annak biztosításához, hogy valamennyi tagállamban megfelelően frissítsék a megelőző intézkedéseket. Ez elő fogja segíteni a minimumkövetelmények egységes szintjének elérését, aminek célja a magasabb szintű egészségvédelem és biztonság garantálása, és ezáltal a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme terén a tagállamok között és az EU egységes piacán fennálló különbségek minimalizálása.

Ezért a felülvizsgált uniós foglalkozási expozíciós határérték elősegíti a munkavállalók összehangoltabb és jobb védelmét, valamint az egyenlő versenyfeltételeket a vállalkozások számára szerte az EU-ban.

Azok a vállalatok, amelyek több tagállamban kívánnak működni, ráadásul az alkalmazandó egyszerűsített határértékek előnyeit is élvezhetik. Ez megtakarításokat eredményezhet, mivel az összes létesítményre vonatkozó közös megoldásokat fogadhatnak el ahelyett, hogy üzemspecifikus megoldásokat kellene kidolgozni a különböző OEL-követelményeknek való megfelelés érdekében.

A határérték felülvizsgálata nagyon összetett feladat, és magas szintű tudományos szakértelmet igényel. Az uniós foglalkozási expozíciós határértékek felülvizsgálatának jelentős előnye, hogy megszünteti a tagállamok esetében annak szükségességét, hogy saját tudományos elemzéseket végezzenek, ami valószínűleg jelentős megtakarításokat eredményez az adminisztratív költségek terén. Ehelyett ezeket a megtakarított forrásokat az egyes tagállamok munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos politikáinak további javítására lehet fordítani.

Ebből következik, hogy e javaslat célkitűzéseinek eléréséhez uniós szintű fellépésre van szükség, mivel ezeket a célkitűzéseket a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, a javasolt intézkedés léptéke és hatásai miatt. Mindez összhangban áll az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdésével. A munkahelyi azbesztről szóló irányelv módosítása csak uniós szinten

²⁶ 2022 óta az azbesztre vonatkozó határérték 0,003 rost/cm³ (<https://asbest-huset.dk/graensevaerdi/>).

²⁷ 2017 óta a krizotil típusú azbesztrostok és az amfibolos azbesztrostok nem haladhatják meg a 0,002 rost/cm³ értéket.

²⁸ 2015 óta a foglalkozási expozíciós határérték 0,01 rost/cm³, transzmissziós elektronmikroszkópos módszerrel mérve, így a „vékony azbesztrostokat” is magában foglalja.

²⁹ Míg Németországban a jelenlegi kötelező foglalkozási expozíciós határérték 0,1 rost/cm³, a kötelező iránymutatások olyan intézkedéseket írnak elő, amelyek a gyakorlatban az „elfogadható szint” (0,01 rost/cm³) alá csökkentik az expozíciós koncentrációt.

³⁰ Az elfogadható kockázat a rákbetegség további elfogadott kockázata, ami azt jelenti, hogy statisztikailag a munkával töltött életszakaszuk során az anyagnak kitett 10 000 személy közül 4 személynél alakul ki rákos megbetegedés. BAuA, *Németország Nemzeti Azbesztprofílja*, 2014.

lehetséges, a szociális partnerek (munkáltatók és munkavállalók) kétszakaszos, az EUMSZ 154. cikkének megfelelően végzett konzultációját követően.

- **Arányosság**

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv javasolt módosítása a következőkre összpontosít: i. az azbesztre vonatkozó foglalkozási expozíciós határérték felülvizsgálata a munkahelyi azbesztről szóló irányelv 8. cikkének a rendelkezésre álló tudományos és technológiai adatok alapján történő módosításával, a munkahelyi azbesztről szóló irányelv (3) preambulumbekzdésében előírtak szerint; ii. a jelenlegi foglalkozási expozíciós határérték csökkentésével közvetlenül összefüggő egyes szempontok (például mérési technikák) kezelése; valamint iii. az irányelv szövegének technikai pontosítása.

A javasolt határérték tekintetében a társadalmi-gazdasági megvalósíthatósági tényezőket is figyelembe vették, miután minden érdekelt féllel (a munkavállalói és munkáltatói szövetségek és a kormányok képviselőivel) részletes megbeszélésekre került sor. E kezdeményezés célja a kiegyensúlyozott megközelítés biztosítása, azaz annak megakadályozása, hogy a vállalatok súlyos gazdasági hátrányokkal szembesüljenek, miközben uniós szinten megfelelő védelmet nyújt a munkavállalóknak. A kezdeményezés kiegyensúlyozottnak és indokoltnak tekinthető a munkavállalók azbesztnak való kitettségéből eredő egészségügyi kockázatok csökkentése és így az életmentés tekintetében felhalmozott és hosszú távú előnyök tekintetében, anélkül, hogy aránytalan terhet róna az érintett ágazatok vállalkozásaira, többek között a mikro-, kis- és középvállalkozásokra.

Az EUMSZ 153. cikkének (4) bekezdésével összhangban ez a javaslat minimumkövetelményeket állapít meg, és nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a Szerződésekkel összeegyeztethető szigorúbb védintézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be, például alacsonyabb határértékek vagy a munkavállalók nagyobb védelmét biztosító egyéb rendelkezések formájában.

Az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésében foglalt arányosság elvének megfelelően e javaslat tehát nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket. Az arányosság elvének való megfelelésre vonatkozó részletes információk az e javaslatot kísérő hatásvizsgálatban találhatóak (8.2. pont).

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a munkavállalók egészsége és biztonsága területén „irányelvek útján” lehet minimumkövetelményeket elfogadni.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv legutóbbi mélyreható értékelése (az uniós munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányelvek 2017. évi utólagos értékelése³¹) arra a következtetésre jutott, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a munkahelyi azbesztről szóló irányelv továbbra is rendkívül releváns és eredményes. Az értékelést alátámasztó tanulmány ugyanakkor arra a következtetésre jutott, hogy a munkahelyi azbesztről szóló

³¹ [SWD\(2017\) 10 final](#).

irányelv relevanciájának és eredményességének növelése érdekében fontolóra kell venni az azbesztre vonatkozó foglalkozási expozíciós határérték csökkentését. A tanulmány arra is utalt, hogy ezt a kérdést részletesebb elemzésnek kell alávetni. Ez a javaslat ezekkel a megállapításokkal foglalkozik, és az azonosított problémák alapos elemzésén alapul.

- **Konzultációk az érdekelt felekkel**

Kétszakaszos konzultáció az uniós szociális partnerekkel az EUMSZ 154. cikkének megfelelően

2020-ban és 2021-ben a Bizottság két szakaszból álló konzultációt indított a szociális partnerekkel uniós szinten, az EUMSZ 154. cikkének (2) bekezdése alapján. A szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakasza 2021. február 11-én ért véget, és megerősítette, hogy a szociális partnerek általánosságban támogatják az azbesztre vonatkozó jelenlegi foglalkozási expozíciós határértékek felülvizsgálatát. A konzultáció második szakasza, amely a lehetséges javaslat tervezett tartalmára koncentrált, 2021. szeptember 30-án zárult le.

Ez a konzultáció lehetővé tette a Bizottság számára, hogy összegyűjtse az uniós szociális partnerek véleményét az azbesztre vonatkozó kötelező foglalkozási expozíciós határértékek felülvizsgálatára irányuló uniós fellépés lehetséges irányáról és tartalmáról.

A konzultáció első szakaszának eredményei megerősítették, hogy általánosságban a szociális partnerek Uniós-szerte támogatják a munkavállalókat érintő veszélyes vegyi anyagokra vonatkozó foglalkozási expozíciós határértékek uniós szintű megközelítését.

A konzultációra válaszoló két munkavállalói szervezet³² elismerte az azbesztre vonatkozó jelenlegi foglalkozási expozíciós határértékek felülvizsgálatának fontosságát, és a munkahelyi azbesztről szóló irányelv keretében szélesebb körű fellépést kért. E szervezetek többek között a következőket javasolták: i. a munkahelyi azbesztről szóló irányelv hatályának kiterjesztése az emberi egészségre hasonlóan káros hatást gyakorló valamennyi ismert rostforma aktualizált jegyzékére; ii. a szórványos és az alacsony intenzitású expozíció, valamint a porló és nem porló azbeszttartalmú anyagok fogalmának törlése; és iii. az azbeszt betokozásának és beburkolásának tilalma. Javaslatokat tettek továbbá a technikai szempontokra³³ vonatkozóan, amelyek többségére a munkahelyi azbesztről szóló irányelv általános feltételei már eleve kiterjednek, míg mások túlmutatnak annak hatályán. Javaslatok az Európai Parlament állásfoglalásában³⁴ szereplő javaslatoknak is megfelelnek. Egyes javaslatok – például az épületek kötelező átvilágítása vagy a nemzeti azbesztnyilvántartások létrehozása – túlmutatnak a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó szakpolitikai terület hatályán. Más javaslatok pedig az uniós hatásköröket haladják meg, mint például a foglalkozási megbetegedések elismerésére vonatkozó jogalkotási javaslat, amely minimumszabályokat állapítana meg az elismerési eljárásokra és a sértettek kártalanítására vonatkozóan.

A konzultációra válaszoló három munkáltatói szervezet³⁵ támogatta a munkavállalók veszélyes vegyi anyagoknak való kitettséggel szembeni eredményes védelmére irányuló célkitűzést, többek között adott esetben uniós szintű foglalkozási expozíciós határértékek

³² Európai Szakszervezetek Szövetsége és Építő- és Faipari Munkások Európai Szövetsége.

³³ Például az azbesztrostok koncentrációjának csökkentésére vonatkozó műszaki minimumkövetelmények meghatározása, a munkavállalók egyéni expozíciójának reprezentatív mintavétele stb.

³⁴ Az Európai Parlament állásfoglalása (2021. október 20.) a Bizottsághoz intézett ajánlásokkal a munkavállalók azbeszttel szembeni védelméről (2019/2182(INL)) (HL C 184., 2022.5.5., 45. o.).

³⁵ BusinessEurope, SMEunited (Iparosok és Kkv-k Európai Szövetsége) és az Európai Építőipari Szövetség.

meghatározásával. E szervezetek úgy vélték, hogy ez a munkavállalók és a vállalkozások érdekét szolgálja, és elősegíti az egyenlő versenyfeltételek megteremtését a vállalkozások számára. Ugyanakkor aggodalmukat fejezték ki az ilyen értékek meghatározására alkalmazott megközelítéssel kapcsolatban. Két munkáltatói szervezet³⁶ kiemelte, hogy a munkahelyi expozíciós határértékek felülvizsgálatának megbízható tudományos bizonyítékokon, valamint a műszaki és gazdasági megvalósíthatóság és a társadalmi-gazdasági hatások alapos értékelésén kell alapulnia, amihez kulcsfontosságú az ACSH szerepe.

A konzultáció második szakaszában a konzultációra válaszoló két munkavállalói szervezet³⁷ elismerte a munkavállalók azbesztexpozícióval szembeni védelme erősítésének fontosságát, és támogatta a munkahelyi azbesztről szóló irányelvben szereplő foglalkozási expozíciós határértékek felülvizsgálatát. Mindkét munkavállalói szervezet a konzultáció első szakaszától kezdve kitartott az álláspontja mellett, és az Európai Parlament állásfoglalásában javasoltakkal megegyező intézkedéseket szorgalmazott.

A konzultáció első és második szakaszára egyaránt választ adó négy munkáltatói szervezet közül három³⁸ megismételte korábbi nyilatkozatait. A Hajógyarak és Tengerészeti Berendezések Európai Szövetsége, amely csak a konzultáció második szakaszára válaszolt, a tengerhasznosítási ágazatban az azbeszt kezelésének legjobb és legbiztonságosabb módjaként említette a betokozást.

Konzultáció az ACSH-val

A háromoldalú ACSH a nemzeti kormányok, valamint a munkavállalói és munkáltatói szervezetek képviselőiből áll. A javaslattal kapcsolatban a vegyi anyagokkal foglalkozó külön munkacsoporton keresztül konzultáltak az ACSH-val, a megbízatásával összhangban. Ebben a megbízatásban a Bizottság felkéri a vegyi anyagokkal foglalkozó munkacsoportot, hogy aktívan vegyen részt az új vagy felülvizsgált tudományos értékelésekre vonatkozó prioritások ajánlásában. A vegyi anyagokkal foglalkozó munkacsoport véleménye figyelembe veszi az RAC tudományos hozzájárulását, valamint a társadalmi-gazdasági és megvalósíthatósági tényezőket.

Az ACSH 2021. november 24-én véleményt fogadott el³⁹ a munkahelyi azbesztről szóló irányelv szerinti kötelező erejű uniós foglalkozási expozíciós határértékekről. Ebben a véleményben konszenzus született arról, hogy a munkavállalók egészségének és biztonságának jobb védelme érdekében jelentősen csökkenteni kell a jelenlegi kötelező foglalkozási expozíciós határértéket, tekintettel a jelenlegi, 0,1 rost/cm³-es foglalkozási expozíciós határérték 2003-as elfogadása óta bekövetkezett tudományos és műszaki fejleményekre. A javasolt határértékkel kapcsolatban azonban nem sikerült konszenzusra jutni. A Kormányzati Érdekcsoport (GIG) és a Munkáltatói Érdekcsoport (EIG) egyetértett abban, hogy az új határértéket 0,01 rost/cm³-ben kell megállapítani, míg a Munkavállalói Érdekcsoport (WIG) azt hangsúlyozta, hogy az Európai Parlament állásfoglalásában javasolt határértéknek megfelelő 0,001 rost/cm³-nek megfelelő új foglalkozási expozíciós határértéket részesíti előnyben.

³⁶ BusinessEurope és SMEunited.

³⁷ Európai Szakszervezetek Szövetsége és Építő- és Faipari Munkások Európai Szövetsége.

³⁸ BusinessEurope, SMEunited, Európai Építőipari Szövetség és a Hajógyarak és Tengerészeti Berendezések Európai Szövetsége.

³⁹ [ACSH, Opinion on an EU Binding Occupational Exposure Limit Value \(BOEL\) for Asbestos under the Asbestos at Work Directive 2009/148/EC \(Doc. 008-21\) \(Vélemény az azbesztre vonatkozó, a munkahelyi azbesztről szóló 2009/148/EK irányelv szerinti kötelező uniós foglalkozási expozíciós határértékről\), elfogadva 2021. november 24-én.](#)

A műszaki fejlődést figyelembe véve az ACSH azt is javasolta, hogy a levegőben lévő azbesztrostok munkahelyi mérésére jelenleg leggyakrabban használt módszer, a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszer (PCM) helyett a korszerűbb és érzékenyebb, elektronmikroszkópos (EM) módszert alkalmazzák.

E tekintetben a GIG kiemelte, hogy mivel számos tagállam még mindig a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszert alkalmazza, átmeneti időszakra lesz szükség a laboratóriumuk számára az új berendezések beszerzésére, a technikusok képzésére és a laboratóriumok közötti összehasonlítás lebonyolítására. A GIG hozzátette, hogy az elektronmikroszkópos módszert használó tagállamok tapasztalatai alapján a laboratóriumoknak 2-3 évre lesz szükségük az alkalmazkodáshoz. A GIG azt ajánlotta, hogy az új foglalkozási expozíciós határértéket legkésőbb 4 évvel a módosító irányelv hatálybalépését követően hajtsák végre, míg az EIG hosszabb határidőt (4–5 év) javasolt. A WIG azt kérte, hogy az új foglalkozási expozíciós határértéket a munkahelyi azbesztről szóló aktualizált irányelv hatálybalépését követően a lehető leghamarabb hajtsák végre.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv határértékeinek felülvizsgálatával a Bizottság olyan megalapozott eljárást követ, amelynek során tudományos szakvéleményt kér, valamint konzultációt folytat a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal. A munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos intézkedések alátámasztásához elengedhetetlen a szilárd tudományos alap, különösen az azbeszttel kapcsolatban. E tekintetben a Bizottság kikérte az RAC tanácsát.

Az RAC jó minőségű összehasonlító elemzési tudásbázist alakít ki és biztosítja, hogy a munkavállalók biztonságával és egészségének védelmével kapcsolatos bizottsági javaslatok, határozatok és szakpolitikák szilárd tudományos tényeken alapuljanak. Az RAC tagjai magasan képzett, szakosodott és független szakértők, akiket objektív kritériumok alapján választanak ki. A Bizottságot véleményekkel látják el, amelyek a munkavállalók védelmét szolgáló uniós politika szempontjából nyújtanak segítséget.

Az RAC-nek az azbesztre vonatkozó foglalkozási expozíciós határérték felülvizsgálatához szükséges tudományos szakvéleményét 2021 júniusában fogadták el⁴⁰. E szakvélemény szerint az azbeszt nem rendelkezik biztonságos expozíciós szinttel, ami azt jelenti, hogy az azbesztnek való kitétség idővel azbeszttel összefüggő megbetegedéshez vezethet. Ezért egy expozíció-kockázat viszonyt (ERR) dolgoztak ki, amely a kitétségi szintek és a kapcsolódó kockázat közötti összefüggésként jelenik meg.

E kezdeményezéshez a Bizottság az RAC-nek az azbesztre vonatkozó aktualizált kockázatértékelésről szóló véleményét használta fel. A vélemény olyan expozíció-kockázat viszonyt javasol, amely a különböző expozíciós szintekhez kapcsolódó rákhalandóság (tüdőrák és mezotelióma) túlzott kockázatát fejezi ki. A különböző expozíciós értékek és a rák kialakulásának kockázata közötti összefüggés azt mutatja, hogy a különböző foglalkozási expozíciós határértékeknél mekkora a kockázata annak, hogy a kitétt munkavállalóknál rák alakuljon ki. Például a jelenlegi foglalkozási expozíciós határértékek megfelelő kitétségérték esetében fennáll annak a kockázata, hogy a 100 000 kitétt munkavállalóból 125-nél tüdőrák vagy mezotelióma alakulhat ki.

⁴⁰ Az RAC véleménye. Lásd a 21. lábjegyzetet.

• **Hatásvizsgálat**

E javaslatot hatásvizsgálat kíséri. A hatásvizsgálati jelentést egy tanulmány támasztotta alá, amely az egészségügyi, társadalmi-gazdasági és környezeti hatások elemzéséhez gyűjtött információkat a munkahelyi azbesztről szóló irányelv esetleges módosításaival összefüggésben⁴¹. A hatásvizsgálatot 2022. április 27-én terjesztették a Szabályozói Ellenőrzési Testület (SZET) elé, amely azt meg is vizsgálta. A hatásvizsgálat 2022. április 29-én pozitív véleményezést kapott, fenntartásokkal. A Szabályozói Ellenőrzési Testület észrevételeivel a végső hatásvizsgálati jelentés foglalkozott.

Az azbesztre vonatkozó különböző határértékek tekintetében a következő alternatívákat vizsgálták meg:

- alapfogatókönyv, amely szerint nem kerül sor további uniós fellépésre (1. alternatíva); és
- a különböző foglalkozási expozíciós határértékekre vonatkozó alternatívák, figyelembe véve az RAC tudományos értékelését⁴², az ACSH véleményét⁴³ és a tagállamokban alkalmazott foglalkozási expozíciós határértékeket (a tudományos értékelés szilárd tényeken alapuló megközelítést biztosít, míg az ACSH véleménye fontos információkkal szolgál a felülvizsgált foglalkozási expozíciós határértékekkel összefüggő alternatívák sikeres végrehajtásához).

A korai szakaszban számos egyéb alternatívát elvetettek, mivel a kezdeményezés célkitűzéseinek elérése szempontjából aránytalanok vagy kevésbé eredményesnek minősültek. Ezek az elvetett alternatívák a foglalkozási expozíciós határérték meghatározásának módjához, egy másik eszköz kiválasztásához vagy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) támogatásához kapcsolódtak. A nem szabályozási jellegű alternatívákat, például az útmutatókat vagy a bevált gyakorlatok példáit nem tartották elég hatékonynak e kezdeményezés célkitűzéseinek elérésében, mivel ezek nem kötelező erejű rendelkezéseket eredményeznének. A külön a kkv-kra szabott megoldás elfogadását szintén elvetették, mivel az azbesztkitettségek által érintett munkavállalók igen jelentős részét kkv-k foglalkoztatják, és a vállalkozás méretétől függetlenül minden munkavállalónak azonos szintű védelemben kell részesülnie.

A Bizottság elemezte a különböző szakpolitikai alternatívák gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait. A szóban forgó elemzés eredményei a jelen javaslatához csatolt hatásvizsgálatban jelennek meg. A szakpolitikai alternatívákat összehasonlították, és az előnyben részesített alternatívát a következő kritériumok alapján választották ki: eredményesség, hatékonyság és egységesség. A költségeket és hasznokat 40 éves időszakra számították ki. Ugyanerre az időszakra vonatkozóan megbecsülték a betegségek okozta jövőbeli terheket, hogy megfelelően figyelembe vegyék a rák lappangási idejét. Minden elemző lépést a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatással⁴⁴ összhangban végeztek el.

A Bizottság összehasonlította a tervezett alternatívákat, és figyelembe vette az ACSH különböző érdekcsoportjainak álláspontját. Ennek alapján a Bizottság azt az előnyben részesített alternatívát választotta, amely szerint a nyolcórás, idővel súlyozott átlagot (TWA) tekintve a 0,01 rost/cm³ rögzített kötelező foglalkozási expozíciós határértéket határoz meg, és ezt az ebben a javaslatban foglalt, megfelelő jogszabályi rendelkezéssé ültette át. Ez az alternatíva kiegyensúlyozottnak és indokoltnak tekinthető a munkavállalók azbesztnek való

⁴¹ Lásd a 18. lábjegyzetet.

⁴² Az RAC véleménye. Lásd a 21. lábjegyzetet.

⁴³ Lásd a 39. lábjegyzetet.

⁴⁴ Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_hu

kitettségből eredő egészségügyi kockázatok csökkentése és így az életmentés tekintetében felhalmozott és hosszú távú előnyöket illetően, ugyanakkor nem ró aránytalan terhet az érintett ágazatok vállalkozásaira, többek között a mikro-, kis- és középvállalkozásokra.

Figyelembe véve a műszaki fejlődést és azt, hogy az esetlegesen felülvizsgált foglalkozási expozíciós határértéknek való megfelelés ellenőrzése érdekében sokkal alacsonyabb expozíciós szinteket kell mérni, az ACSH valamennyi érdekcsoportja egyetértett abban, hogy a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszeren (jelenleg a munkahelyi levegőben található azbesztrostok mennyiségi meghatározására szolgáló referencia-módszer) kívül egy korszerűbb és érzékenyebb, az elektronmikroszkópon alapuló módszert is lehet alkalmazni, amennyiben ez megvalósítható. A GIG és az EIG azt is hangsúlyozta, hogy időre lesz szükség az új mérési módszertan alkalmazásához, mivel sok tagállam még mindig a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszert alkalmazza. Ezért alkalmazkodási időszakot kell biztosítani a laboratóriumuk számára az új berendezések beszerzésére, a technikusok képzésére és a laboratóriumok közötti összehasonlítás lebonyolítására.

Uniós fellépés nélkül az azbesztnek kitett munkavállalók a becslések szerint továbbra is nagyobb kockázattal szembesülnek a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések kialakulása tekintetében. Az alapforgatókönyv⁴⁵ szerint, ha nem kerül sor intézkedésre, a jelenlegi expozíciós szintek az elkövetkező 40 évben 884 rákos megbetegedéshez⁴⁶ vezetnek az EU-27-ben az azbesztnek való munkahelyi kitettség miatt, ami végül ugyanebben az időszakban 707 halálesethez vezet. A hatásvizsgálatot alátámasztó tanulmány⁴⁷ becslései szerint ezek a becsült rákos megbetegedések 228 millió EUR és 438 millió EUR közötti egészségügyi költséget fognak eredményezni.

A munkavállalókra gyakorolt hatás

Ami a munkavállalókra gyakorolt hatást illeti kezdeményezés várhatóan hozzájárul a munkával összefüggő rákos megbetegedések elkerüléséhez, és csökkenti az olyan hatásokat, mint a dolgozók és az őket ápoló családtagok szenvedése, az életminőség romlása vagy a jóllét megrendülése. A becslések szerint 663 rákos megbetegedés (tüdőrák, mezotelióma, gégerák és petefészekrák) előzhető így meg. A kezdeményezés pénzben kifejezett egészségügyi haszna 166 millió EUR és 323 millió EUR közé tehető. Emellett a megnövekedett/javított kockázatcsökkentő intézkedések eredményeként a lakosság szélesebb köre profitálhat az azbesztpor keletkezésének és terjedésének csökkenéséből a környező területeken.

A munkáltatókra gyakorolt hatás

Ami a munkáltatókra gyakorolt hatást illeti, ez a kezdeményezés magasabb működési költségeket eredményezhet a vállalatok számára, amelyeknek az új foglalkozási expozíciós határértéknek való megfelelés érdekében ki kell igazítaniuk munkamódszereiket. Ezek a költségek magukban foglalják a kockázatkezelési intézkedések többletköltségeit (beleértve a légzésvédő eszközöket is), az értesítési és az egészségügyi felügyeleti költségeket, a nyomon követés költségeit és a képzési költségeket. Az alacsonyabb határérték miatt szükségessé váló további mérések lehetséges költségei igen korlátozott adminisztratív többletterhet rónának a vállalatokra. A vállalatok számára a kiválasztott alternatíva járna a legalacsonyabb költségekkel.

⁴⁵ A jövőbeli helyzethez a lehető legközelebb.

⁴⁶ Beleértve a mezoteliómát, továbbá a tüdőrákot, a gégerákot és a petefészekrákot.

⁴⁷ Lásd a 18. lábjegyzetet.

A becslések szerint csak néhány, korlátozott számú ágazatban (pl. elektromos berendezések javítása) működő kisvállalkozásnak kell mérsékelt negatív hatással szembesülnie. Nagy a valószínűsége annak, hogy a költségeket a fogyasztókra fogják áthárítani.

Nem várható, hogy az előnyben részesített alternatíva következtében jelentős számú vállalat szüntesse meg működését. Következésképpen jelentős mértékű nettó munkahely-megszűnés sem jelezhető előre⁴⁸. Az egészségesebb munkatársakkal járó előnyök közvetett hatást gyakorolhatnak a vállalatok hírnevére, mivel az azbeszttel végzett munka kevésbé fog egészségügyi problémákkal összefüggő, kockázatos munkavégzésnek minősülni. Ennek eredményeként a vállalatok könnyebben tudnak munkaerőt felvenni és megtartani, ami csökkenti a munkaerő-felvétel költségeit és növeli a munkavállalók termelékenységét.

A javaslat nem jár tájékoztatási kötelezettséggel, ennélfogva nem növeli a vállalkozások adminisztratív terheit.

A környezetre gyakorolt hatás

Kevés mért adat áll rendelkezésre a környezetre gyakorolt hatásról. Mindazonáltal az azbeszt kibocsátás viszonylag alacsonynak tekinthető az azbeszthulladékokra, valamint az épületekben az azbeszttel kapcsolatos bontási vagy karbantartási tevékenységekre vonatkozó jelenlegi szabályok alapján⁴⁹. Ezen alacsony kibocsátási szintek miatt az azbeszt környezeti hatásai a becslések szerint az azbesztrostok perzisztenciája és toxicitása ellenére viszonylag alacsonyak. A szigorúbb foglalkozási expozíciós határértéknek való megfelelést célzó további kockázatsökkentő intézkedések szintén hozzájárulhatnak az azbesztnak való környezeti kitettség csekély mértékű javításához, még akkor is, ha nem valószínű, hogy jelentős különbségek figyelhetők meg. Az azbeszt környezeti hatását a hulladékokról szóló jelenlegi uniós jogszabályok csökkentik, amelyek átfogóan szabályozzák az azbeszthulladék keletkezése utáni, környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelését⁵⁰. Az azbeszthulladék veszélyes hulladéknak minősül⁵¹. Ezért a hulladékokról szóló uniós jogszabályok értelmében egyedi és szigorúbb szabályok vonatkoznak az ilyen hulladékok keletkezésére, szállítására és kezelésére, ideértve a jelentéstételi és nyomonkövethetőségi kötelezettségeket is annak biztosítása érdekében, hogy a hulladékot a környezet védelmét biztosító módon kezeljék.

Mivel a vállalatok a szigorúbb foglalkozási expozíciós határértékekből eredő többletköltségeket a fogyasztókra háríthatják, figyelembe kell venni a felújításra és a zöld célkitűzésekre gyakorolt lehetséges negatív hatásokat (pl. elhalasztott felújítások és elmaradt energiamegtakarítások). Minél szigorúbbak a foglalkozási expozíciós határértékek, annál nagyobbak lesznek ezek a negatív hatások. Az energiával kapcsolatos üvegházhatásúgáz-kibocsátás 36 %-áért az épületek felelősek. Mivel a jelenlegi épületek több mint 85 %-a még 2050-ben is állni fog, az energiahatékonysági felújítások elengedhetetlenek lesznek az európai

⁴⁸ Lásd a 18. lábjegyzetet.

⁴⁹ A hulladékokról szóló keretirányelv (2008/98/EK) és a hulladéklerakókról szóló irányelv (1999/31/EK), amely az azbeszthulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő kezelésével foglalkozik, valamint az építési és bontási hulladék kezeléséről szóló uniós jegyzőkönyv, továbbá a Bizottság által közzétett, az épületek bontási és felújítási munkálatait megelőző hulladékauditokra vonatkozó iránymutatások, amelyek célja, hogy segítsék a vállalkozásokat az azbeszt biztonságos eltávolításában és kezelésében.

⁵⁰ A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint a „földhöz állandóan, szilárdan rögzített épületek” nem tartoznak az irányelv hatálya alá, mivel nem minősülnek hulladéknak.

⁵¹ A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv III. mellékletével és a hulladékjegyzékről szóló 2000/532/EK határozattal összhangban.

zöld megállapodás⁵² célkitűzéseinek eléréséhez. Ebben az összefüggésben az épületkorszerűsítési program⁵³ célja, hogy 2030-ig megkétszerezze az energetikai célú épületfelújítások éves arányát. Az energiafogyasztás csökkentését célzó speciális felújítási munkálatok hosszú távon növelhetik az ingatlanok értékét, valamint munkahelyeket és beruházásokat teremthetnek, amelyek gyakran a helyi ellátási láncokból erednek.

A klímaváltozásra gyakorolt hatások

Az azbesztre jellemző, hogy elnyeli az esővízben feloldott vagy a levegőben lebegő széndioxid molekulákat⁵⁴, így szerepet játszhat az éghajlatváltozásban. Mivel azonban a környezetbe történő kibocsátása alacsony lesz, ez a kezdeményezés várhatóan nem lesz hatással az éghajlatváltozásra.

Másrészt az éghajlatváltozás miatti szélsőséges időjárási körülmények növelhetik a még meglévő azbesztanyagok (pl. tetőfedő lemezek és egyéb azbeszttartalmú külső építőanyagok) erózióját, amelyek így azbesztet bocsáthatnak ki a környezetbe.

A tagállamokra/nemzeti hatóságokra gyakorolt hatás

Ami a tagállamokra/nemzeti hatóságokra gyakorolt hatást illeti, azok a tagállamok, amelyek az azbesztre vonatkozóan az e kezdeményezésben meghatározott határértéknek megfelelő vagy annál alacsonyabb foglalkozási expozíciós határértéket alkalmaznak, kevésbé lesznek érintettek, mint a magasabb foglalkozási expozíciós határértéket alkalmazó tagállamok. A nemzeti hatóságok költségei országonként és évente mintegy 390 ezer EUR-ra becsülhetők, és várhatóan nem lesznek jelentősek. Ezek a költségek a következőkhöz kapcsolódnak: i. a foglalkozási expozíciós határérték változásainak figyelembevételét célzó nemzeti rendelkezések elfogadásával kapcsolatos átültetési költségek; ii. az iránymutatások módosításának költségei (beleértve azokat az ajánlott intézkedéseket is, amelyek biztosítják, hogy a foglalkozási expozíciós koncentrációk jóval a foglalkozási expozíciós határérték alatt maradjanak); valamint iii. a végrehajtás, a nyomon követés és az elbírálás költségei. A iii. alpont szerinti költségek kizárólag az új bejelentések feldolgozásából erednek⁵⁵, és a becslések szerint 40 év alatt 650 millió EUR és 2,18 milliárd EUR közötti összegre, vagy évente 16,25 millió EUR és 54,5 millió EUR közötti összegre becsülhetők.

A vezető munkaügyi felügyeleti tisztviselők bizottságának (SLIC) munkája során szerzett tapasztalatok alapján, továbbá figyelembe véve azt, ahogyan a különböző tagállamokban a végrehajtási tevékenységeket lebonyolítják, nem túl valószínű, hogy a munkahelyi azbesztről szóló irányelvben az azbesztre vonatkozó határérték felülvizsgálata hatással lenne az ellenőrzések összköltségeire. Az ellenőrzéseket többnyire a javaslatától függetlenül tervezik, gyakran valamely panaszt követően vagy az adott hatóság ellenőrzési stratégiájával

⁵² https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c51fe6d1-5da2-11ec-9c6c-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

⁵³ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/eu_renovation_wave_strategy.pdf

⁵⁴ <https://www.technologyreview.com/2020/10/06/1009374/asbestos-could-be-a-powerful-weapon-against-climate-change-you-read-that-right/>

⁵⁵ A munkahelyi azbesztről szóló irányelv tervezett felülvizsgálata nem alakítja át a bejelentési rendszert. A foglalkozási expozíciós határérték csökkentése közvetve növelheti a tagállamok és a vállalkozások költségeit, ha nő a bejelentések száma. Ez a költség inkább azzal függhet össze, hogy a tagállamokban jelenleg hogyan hajtják végre a munkahelyi azbesztről szóló irányelvet (a bejelentési rendszerrel kapcsolatban), nem pedig a foglalkozási expozíciós határérték módosításából adódó adminisztratív kötelezettséggel.

összhangban. Az ellenőrzések azonban azokra a releváns iparágakra is vonatkozhatnak, amelyekben az azbeszt jelen van.

Ez a kezdeményezés a betegségek megelőzése révén a tagállamok szociális biztonsági és egészségügyi rendszereit terhelő pénzügyi veszteségek enyhítéséhez is hozzájárulhat. A hatóságok becsült haszna (3,4 millió EUR 40 év alatt) kisebb, mint a számszerűsített költségek (mintegy 421 millió EUR 40 év alatt).

Ami a jelenlegi jogszabályok egyszerűsítését és hatékonyabbá tételét illeti, az előnyben részesített alternatíva megszünteti annak szükségességét, hogy a tagállamok saját tudományos elemzéseket végezzenek a foglalkozási expozíciós határérték felülvizsgálata érdekében. Az egyszerűsítés a jogszabályoknak való megfelelés biztosításában is segíti a munkáltatókat, különösen azokat, amelyek több tagállamban is működnek.

Hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez

A kezdeményezés hozzá fog járulni a jó egészségre és jóllétre ([3. fenntartható fejlődési cél](#)), valamint a tisztességes munkára és a gazdasági növekedésre ([8. fenntartható fejlődési cél](#)) vonatkozó fenntartható fejlődési célok eléréséhez. Várhatóan pozitív hatással lesz az iparra, az innovációra és az infrastruktúrára ([9. fenntartható fejlődési cél](#)), valamint a felelős termelésre és fogyasztásra ([12. fenntartható fejlődési cél](#)) vonatkozó fenntartható fejlődési célra.

A digitalizációra gyakorolt hatás

Bár a digitalizációra gyakorolt hatást nem elemezték részletesen, várhatóan pozitív lesz, például a rostsámlálás javítását célzó, [mérési technikákkal kombinált mesterségesintelligencia-eszközök kifejlesztése](#) vagy [az azbeszt épületekből, robotikával történő kivonása](#) miatt.

• Célravezető szabályozás és egyszerűsítés

A kkv-kra gyakorolt hatás

A javaslat nem tartalmaz a mikrovállalkozásokra és a kkv-kra vonatkozó kivételeket. A munkahelyi azbesztről szóló irányelv értelmében a kkv-k nem mentesülnek azon kötelezettség alól, hogy a munkavállalók azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak való kitettségét a munkahelyen a lehető legkisebbre, de minden esetben az irányelv 8. cikkében meghatározott határérték alá csökkentsék.

Az azbesztre vonatkozó határértéknek az e javaslat szerinti felülvizsgálata semmilyen hatást nem gyakorolhat azokra a kkv-kra, amelyek olyan tagállamokban találhatóak, ahol a nemzeti szinten megállapított határértékek megegyeznek a javasolt értékekkel, vagy alacsonyabbak azoknál. Gazdasági hatást gyakorolhat azonban a kkv-kra és más vállalkozásokra azokban a tagállamokban, amelyek jelenleg magasabb foglalkozási expozíciós határértékeket alkalmaznak az azbesztre vonatkozóan.

A valamennyi ágazatban az azbeszttel foglalkozó vállalatok 99,32 %-át kitevő kisvállalkozásokat nagyobb valószínűséggel érinti majd az azbesztre vonatkozó csökkentett foglalkozási expozíciós határérték.

A költségek várhatóan csekély hatást gyakorolnak (2 és 4 % közötti költség/forgalom arány) az elektromos berendezések javítása, a hajók és csónakok javítása és karbantartása, valamint a gépjárművek karbantartása és javítása terén (az azbeszttel foglalkozó összes vállalat 0,02 %-a). Az ezekben az ágazatokban működő kkv-k kivételével a kkv-k nagy többségét nem feltétlenül érinti a költségnövekedés.

Ezért megállapítható, hogy az e javaslatot kísérő hatásvizsgálatban bemutatott átfogó elemzés megfelelően figyelembe vette a kkv-k sajátosságait, korlátait és egyedi kihívásait.

Az EU versenyképességére, illetve a nemzetközi kereskedelemre gyakorolt hatás

Ez a kezdeményezés pozitív hatással lesz az egységes piacon belüli versenyre az alábbiak révén: i. az azbesztre vonatkozó nemzeti foglalkozási expozíciós határértékekkel rendelkező tagállamokban működő vállalkozások közötti versenykülönbségek csökkentése; és ii. nagyobb bizonyosság nyújtása az egész EU-ban érvényesíthető expozíciós határértékek kapcsolatban.

Az alacsonyabb foglalkozási expozíciós határérték bevezetése kisebb hatással lesz azon vállalatok versenyképességére, amelyek már most is közelebb állnak az értékelés tárgyát képező foglalkozási expozíciós határértékekhez. Ez különösen fontos a Franciaországban, Dániában, Hollandiában és Németországban működő vállalatok esetében, ahol a foglalkozási expozíciós határértékek a javasolt foglalkozási expozíciós határérték-alternatívához hasonlóak vagy annál alacsonyabbak (0,01 rost/cm³).

Ez költség szempontjából versenyképesebbé teheti ezeket a vállalatokat, mint a hagyományosan máshol az EU-ban vagy az EU-n kívül működő vállalatokat. Az azbeszttel kapcsolatos munkálatok nagy részét azonban a helyszínen (azaz az épület helyén) kell elvégezni. Következésképpen a vállalatok nem élvezhetik azt a versenyelőnyt, amely származási országuk kevésbé szigorú követelményeiből ered. Bár az azbeszttel kapcsolatos tevékenységek többségét csak egy tagállamban működő vállalatok végzik, a több tagállamban telephellyel rendelkező nagyobb vállalatok (és kisebb mértékben a középvállalkozások is) a harmonizált megfelelési követelményeknek köszönhetően élvezhetik az adminisztratív egyszerűsítés előnyeit.

• **Alapjogok**

Az alapvető jogokra gyakorolt hatás pozitívnak tekinthető, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2. cikke (Az élethez való jog) és 31. cikke (Tisztességes és igazságos munkafeltételek) tekintetében.

Ami a nemek közötti egyenlőséget illeti, az építőiparban dolgozók 97 %-a férfi⁵⁶.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nem igényli kiegészítő költségvetési és személyzeti forrásoknak az EU költségvetéséből, illetve az EU által létrehozott szervekből való átcsoportosítását.

⁵⁶ [Eurostat, Jobs still split along gender lines \(A munkahelyek nemek szerinti megoszlása\).](#)

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az ezen irányelv hatásainak nyomon követése során használt alapmutatók a következők: i. az unión belüli foglalkozási megbetegedések és a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések száma; valamint ii. a foglalkozási eredetű rákos megbetegedésekkel összefüggő költségek csökkentése a gazdasági szereplők és az uniós társadalombiztosítási rendszerek számára.

Az első mutató nyomon követése a következőkön alapul: i. az Eurostat által gyűjtött, rendelkezésre álló adatok; ii. a rákkeltő anyagokról, mutagénekről és reprodukciót károsító anyagokról szóló irányelv 14. cikkének (8) bekezdésével összhangban a munkáltatók által az illetékes nemzeti hatóságoknak bejelentett adatok valamennyi olyan rákos megbetegedésről, amelyeket a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban az azbesztnak való foglalkozási expozíció következményeként azonosítottak, és amelyekhez a Bizottság a rákkeltő anyagokról, mutagénekről és reprodukciót károsító anyagokról szóló irányelv 18. cikkével összhangban hozzáférhet; és iii. a tagállamok által a munkahelyi azbesztről szóló irányelvnek az irányelv gyakorlati végrehajtásáról szóló jelentések Bizottsághoz történő benyújtására vonatkozó 22. cikke alapján benyújtott adatok, a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló keretirányelv 17a. cikkével összhangban.

A második mutató nyomon követéséhez össze kell hasonlítani a foglalkozási megbetegedések miatt keletkezett terhelésre vonatkozó becsült adatokat – úgymint a gazdasági veszteséget és az egészségügyi ellátás költségeit – az e területekre vonatkozóan a felülvizsgálat elfogadását követően gyűjtött későbbi adatokkal. A termelékenységsökkenés és az egészségügyi költségek a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések száma és a foglalkozási eredetű rák okozta halálozások száma alapján számíthatók ki.

A módosított rendelkezések átültetésének megfelelőségértékelése két szakaszban (átültetés és megfelelőségi ellenőrzések) fog történni. A Bizottság a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló keretirányelv 17a. cikke értelmében elvégzendő időszakos értékelése részeként fogja értékelni a javasolt módosítás gyakorlati végrehajtását. Az alkalmazás és a jogérvényesítés nyomon követését a nemzeti hatóságok, különösen a nemzeti munkaügyi felügyelő szervek végzik.

Unió szinten a SLIC tájékoztatja a Bizottságot a munkahelyi azbesztről szóló irányelv végrehajtásával kapcsolatos bármely gyakorlati problémáról, többek között az azbesztre vonatkozó kötelező határértéknek való megfeleléssel kapcsolatos nehézségekről.

A megbízható adatok gyűjtése ezen a területen összetett feladat. Ezért a Bizottság és az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) aktívan dolgozik az adatok minőségének és hozzáférhetőségének a javításán, hogy pontosabban lehessen mérni a javasolt kezdeményezés tényleges hatását, és további mutatókat lehessen kidolgozni (pl. a foglalkozási eredetű rák okozta halálozásokra vonatkozóan).

A hasznos adatokat előállító, folyamatban lévő projektek közé tartozik a foglalkozási megbetegedésekre vonatkozó európai statisztikák adatgyűjtése terén a nemzeti hatóságokkal való együttműködés⁵⁷, valamint az EU-OSHA által végrehajtandó, a rák kockázati tényezőire vonatkozó munkavállalói expozíciós felmérés⁵⁸. A jogalkotási fellépést eredményes

⁵⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/european-occupational-diseases-statistics>

⁵⁸ <https://osha.europa.eu/hu/facts-and-figures/workers-exposure-survey-cancer-risk-factors-europe> A felmérést kezdetben nagyjából reprezentatív módon kiválasztott 6 tagállammal végzik el, és 24 rákkockázati tényezőre, köztük az azbesztre fog kiterjedni, az első eredmények pedig 2023-ban várhatók.

munkahelyi végrehajtásnak kell követnie. A vállalatok az EU-OSHA által a veszélyes anyagokkal foglalkozó, „Egészséges munkahelyek” kampány⁵⁹ részeként rendelkezésre bocsátott eszközök, információk és bevált gyakorlatok széles körét használhatják fel.

A Bizottság az ACSH-val együttműködve a javasolt módosítás elfogadását követően iránymutatásokat kíván kidolgozni a munkahelyi azbesztről szóló irányelv alkalmazásának támogatására. Az iránymutatások részletes tájékoztatást fognak nyújtani a munkahelyi azbesztről szóló irányelv jelenlegi változatában már szereplő rendelkezésekről (például a képzésről és az egyéni védőeszközök használatáról). E rendelkezések némelyike a tagállamok hatáskörébe tartozik (például az azbesztmentesítéssel foglalkozó vállalkozások tanúsítása), de az ezekkel kapcsolatos pontosítások és tanácsok hasznosak lehetnek.

Alapvető fontosságú az építési, felújítási és bontási munkálatok keretében azbesztet kezelő munkavállalók megfelelő képzésének előmozdítása. Az iránymutatások segíthetik a tagállamokat és a munkáltatókat, különösen a kkv-kat annak biztosításában, hogy a legmagasabb szintű védelem elérése érdekében a munkavállalók tisztában legyenek a szükséges óvintézkedésekkel.

Az iránymutatások a dekontaminációs eljárással kapcsolatos egyéb kérdésekre is kitérhetnek, kiegészítve a munkahelyi azbesztről szóló irányelvnek az alábbiakra vonatkozó jelenlegi rendelkezéseit:

munkaterv kidolgozása bontási munkák megkezdése vagy az azbesztnak és/vagy azbeszttartalmú anyagoknak épületekből, szerkezetekből, készülékekből, létesítményekből és hajókból történő eltávolítására szolgáló munkák megkezdése előtt, amelynek az illetékes hatóságok kérésére tartalmaznia kell a munkát végző személyek védelmére és dekontaminációjára vonatkozó információkat (a 13. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdése d) pontjának i. alpontja); és

a munkavállalók oktatása, amely lehetővé teszi számukra, hogy megszerezzék a megelőzéshez és biztonságához szükséges ismereteket és készségeket, különös tekintettel a dekontaminációs eljárásokra (a 14. cikk (2) bekezdésének g) pontja).

Az iránymutatások foglalkozhatnak néhány olyan rendelkezéssel is, amelyek a tagállamok hatáskörébe tartoznak (például az azbesztmentesítéssel foglalkozó vállalkozások tanúsítása). Hasznos lehet az e rendelkezésekkel kapcsolatban nyújtott további támogatás. Az iránymutatások gyakorlati információkat is nyújthatnak a munkahelyi azbesztről szóló irányelv végrehajtásával kapcsolatos fogalmakról, például a szórványos és alacsony intenzitású expozícióról, a nem porló anyagokról, a mintavételről, a munkatervekről, a nemzeti hatóságok értesítéséről, az egyéni védőeszközök megfelelőségének ellenőrzéséről, az egészségügyi dokumentáció és az orvosi igazolások megőrzéséről. Adott esetben az iránymutatások ágazatspecifikus válaszokat is tartalmaznak. Ez lehetővé tenné, hogy minden érintett fél az elvárható számú felújítást végezze el, miközben biztosítják a munkavállalók legmagasabb szintű védelmét az azbesztnak való kitettséggel szemben.

⁵⁹ A kampány több célt is szolgált, többek között a veszélyes anyagok jelentette kockázatok megelőzésének fontosságára való figyelemfelhívást, a kockázatértékelés előmozdítását, a munkahelyi rákkeltő anyagoknak való kitettség kockázataival kapcsolatos tudatosság növelését, valamint a jogszabályi kerettel kapcsolatos ismeretek bővítését. A kampányra 2018–2019-ben került sor. Ennek egyik eleme az útmutatókat és a bevált gyakorlatokat tartalmazó adatbázis, amely a <https://osha.europa.eu/en/themes/dangerous-substances/practical-tools-dangerous-substances> címen érhető el.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

A tagállamok a munkahelyi azbesztről szóló irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseik szövegét, valamint a rendelkezések és a munkahelyi azbesztről szóló irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot kötelesek elküldeni a Bizottságnak. Az e javaslatban meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében egyértelmű információkra van szükség ezen új rendelkezések átültetésével kapcsolatban.

A fentiek miatt azt javasoljuk, hogy a tagállamok értesítsék a Bizottságot az átültető intézkedéseikről oly módon, hogy benyújtanak a munkahelyi azbesztről szóló irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti összefüggést magyarázó egy vagy több dokumentumot.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk

Az 1. cikk rendelkezik a munkahelyi azbesztről szóló irányelv módosításáról, különös tekintettel az azbesztre vonatkozó határérték aktualizálására és a jelenlegi foglalkozási expozíciós határérték csökkentésével kapcsolatos egyéb, kevésbé fontos szempontokra (mint például a mérési technikák, technikai és nyelvi pontosítások, valamint az irányelv szövegének kiigazítása).

Ezért a javaslat szerint a 8. cikket egy új 8. cikkel kell felváltani, amely előírja a munkáltatók számára annak biztosítását, hogy egyetlen munkavállaló se legyen a nyolcórás, idővel súlyozott átlagot (TWA) tekintve a 0,01 rost/cm³-nél nagyobb, levegőben lévő azbesztkoncentrációnak kitéve. Mivel a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszerrel lehetséges mérni a 0,01 rost/cm³-nek megfelelő foglalkozási expozíciós határértéket, nincs szükség átmeneti időszakra a felülvizsgált foglalkozási expozíciós határérték végrehajtásához.

Az ACSH véleményére tekintettel azonban a cikk kifejezetten megemlíti a modernebb és érzékenyebb, elektronmikroszkópon alapuló módszer alkalmazását, ahol az lehetséges, a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszerrel végzett ajánlott rostsámlálás mellett, a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszer eredményeivel egyenértékű vagy jobb eredményeket biztosító módszerként.

A kétértelműségek és az eltérő értelmezések elkerülése érdekében a szöveg kifejezett rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az azbeszt a munkahelyi azbesztről szóló irányelv értelmében rákkeltő hatású, és hogy az azbeszt az 1272/2008/EK rendelet⁶⁰ szerint 1A. kategóriájú rákkeltő anyagként besorolt rostos szerkezetű szilikátokat jelent.

Az 1. cikk a munkáltatók azon kötelezettségét is egyértelművé teszi, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a munkavállalók azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak való munkahelyi kitétségét, és pontosítja, hogy a kitétségnek minden esetben olyan alacsonynak kell lennie, amennyire az – a javaslatban meghatározott határérték alatt – műszakilag lehetséges.

A munkáltatók azon kötelezettsége, hogy a bontási vagy karbantartási munkálatok megkezdése előtt minden szükséges lépést megtegyenek a feltételezett azbeszttartalmú anyagok azonosítása érdekében oly módon, hogy információkat szereznek a létesítmények

⁶⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

tulajdonosaitól, más releváns információforrásokra, például a vonatkozó nyilvántartásokra is kiterjed.

2–4. cikk

A 2–4. cikk a nemzeti jogba való átültetésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A 3. cikk meghatározza a javasolt irányelv hatálybalépésének időpontját.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2009/148/EK irányelv módosításáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 153. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, összefüggésben a 153. cikk (1) bekezdésének a) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében²,

mivel:

- (1) A 2009/148/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³ célja, hogy megvédje a munkavállalókat a munkahelyen az azbesztnak való kitettségéből eredő egészségügyi és biztonsági kockázatokkal szemben. Az említett irányelv egységes szintű védelmet ír elő az azbesztnak való foglalkozási expozícióval kapcsolatos kockázatokkal szemben, egy olyan általános elvi keret révén, amely lehetővé teszi a tagállamok számára a minimumkövetelmények egységes alkalmazásának biztosítását. E minimumkövetelmények célja a munkavállalók uniós szintű védelme, míg a tagállamok szigorúbb rendelkezéseket is megállapíthatnak.
- (2) Ezen irányelv rendelkezéseit a 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴ foglalt szigorúbb és/vagy különös rendelkezések sérelme nélkül kell alkalmazni.
- (3) Az azbeszt rendkívül veszélyes rákkeltő anyag, amely még mindig több gazdasági ágazatot érint, például az építőipart és a felújítási ágazatot, a bányászatot és kőfejtést, a hulladékgyűjtést és a tüzelést, ahol a munkavállalók nagy mértékben ki vannak téve az expozíció kockázatának. Az azbesztrostok az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ szerint a rákkeltő anyagok 1A. kategóriába tartoznak.

¹ HL C 56., 2021.2.16., 63. o.

² Az Európai Parlament XXXXX-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács XXXXX-i határozata.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/148/EK irányelve (2009. november 30.) a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 330., 2009.12.16., 28. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/37/EK irányelve (2004. április 29.) a munkavállalóknak a munkájuk során rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozícióval kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelméről (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (HL L 158., 2004.4.30., 50. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv

Belélegezve a levegőben lévő azbeszttrostok súlyos betegségekhez, például mezoteliómához és tüdőrákhoz vezethetnek, a betegség első jelei pedig az expozíció pillanatától számítva átlagosan 30 év elteltével mutatkozhatnak, majd végül munkával összefüggő halálesetekhez vezethetnek.

- (4) Az új tudományos és technológiai fejlemények nyomán javítani kell az azbesztnel kitett munkavállalók védelmét, és ezáltal tovább lehet csökkenteni annak valószínűségét, hogy a munkavállalóknál az azbeszttel összefüggő betegségek alakuljanak ki. Mivel az azbeszt küszöbérték nélküli rákkeltő anyag, nem lehetséges tudományosan azonosítani azokat a szinteket, amelyek alatt a kitettség nem eredményezne káros egészségügyi hatásokat. Ehelyett expozíció-kockázat reláció (ERR) vezethető le, amely a többletkockázat elfogadható szintjének figyelembevételével megkönnyíti a foglalkozási expozíciós határérték (OEL) megállapítását. Következésképpen az azbesztre vonatkozó foglalkozási expozíciós határértéket felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy az expozíciós szint csökkentésével a kockázat is csökkenjen.
- (5) Az európai rákellenes terv⁶ támogatja a munkavállalók rákkeltő anyagokkal szembeni védelme terén meghozandó intézkedések szükségességét. Az azbesztnel kitett munkavállalók fokozott védelme a zöld átállással és az európai zöld megállapodás végrehajtásával összefüggésben is fontos lesz, beleértve különösen az európai épületkorszerűsítési programot is⁷. A polgárok által az Európa jövőjéről szóló konferencia⁸ keretében megfogalmazott ajánlások is kiemelték a méltányos munkafeltételek fontosságát, különös tekintettel a 2009/148/EK irányelv felülvizsgálatára.
- (6) Az azbesztre vonatkozó kötelező foglalkozási expozíciós határérték, amelyet nem szabad túllépni, a megfelelő kockázatkezelési intézkedések, valamint a megfelelő légzőkészülékek és egyéb egyéni védőeszközök biztosítása mellett fontos eleme a munkavállalók védelmére vonatkozóan a 2009/148/EK irányelvben meghatározott általános rendelkezéseknek.
- (7) A 2009/148/EK irányelvben az azbesztre vonatkozóan meghatározott határértéket a Bizottság értékelései, valamint a legújabb tudományos bizonyítékok és műszaki adatok fényében felül kell vizsgálni. Az irányelv felülvizsgálata hatékony módszer annak biztosításához, hogy valamennyi tagállamban megfelelően frissítsék a megelőző intézkedéseket.
- (8) A rendelkezésre álló információk – többek között naprakész tudományos eredmények és műszaki adatok – fényében ebben az irányelvben felülvizsgált határértéket kell

módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg)

(HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

⁶ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-02/eu_cancer_plan_en_0.pdf

⁷ Épületkorszerűsítési program: a felújítási arány megkétszerezése a kibocsátások csökkentése, a helyreállítás előmozdítása és az energiaszegénység mérséklése érdekében, COM(2020) 662 final.

⁸ Konferencia Európa jövőjéről. Jelentés a végső eredményekről (2022. május). https://prod-cofe-platform.s3.eu-central-1.amazonaws.com/8pl7jfc6ae3jy2doji28fni27a3?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D%22CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf%22%3B%20filename%2A%3DUTF-8%27%27CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf&response-content-type=application%2Fpdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3LJXGZPDFYVOW5V%2F20220917%2Ffeu-central-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20220917T104038Z&X-Amz-Expires=300&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=6806caf5fd75a86ad4e907b934b2194de4c3c0c756a8d2a34c5e8b68985ffbde

megállapítani, a társadalmi-gazdasági hatásnak, valamint a kitétségmérési protokollok és technikák munkahelyen való rendelkezésre állásának alapos értékelése alapján. Ezeknek az információknak az 1907/2006/EK rendelettel létrehozott Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA) kockázatértékelési bizottságának (RAC) véleményén, valamint a 2003. július 22-i tanácsi határozattal⁹ létrehozott munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság (ACSH) véleményén kell alapulniuk.

- (9) Figyelembe véve a vonatkozó tudományos szakértelmet, valamint a munkavállalók megfelelő uniós szintű védelmét és az érintett gazdasági szereplők (köztük a kkv-k) aránytalan gazdasági hátrányainak és terheinek elkerülését biztosító kiegyensúlyozott megközelítést, a nyolcórás, idővel súlyozott átlagot (TWA) tekintve $0,01 \text{ rost/cm}^3$ rögzített kötelező foglalkozási expozíciós határértéket (OEL) kell megállapítani. Ezt a kiegyensúlyozott megközelítést az azbeszt szükséges, biztonságos eltávolítását célzó közegészségügyi célkitűzés támasztja alá. Megfontolásra került még egy olyan foglalkozási expozíciós határértékre vonatkozó javaslat előterjesztése is, amely a hatékony eltávolítás lehetővé tétele érdekében figyelembe veszi a gazdasági és technikai megfontolásokat.
- (10) A Szerződés 154. cikkének megfelelően a Bizottság kétszakaszos, uniós szintű konzultációt folytatott a szociális partnerekkel is. Konzultált továbbá az ACSH-val is, amely a felülvizsgált foglalkozási expozíciós határérték-alternatívák sikeres végrehajtását szolgáló információkat is tartalmazó véleményt fogadott el. Az Európai Parlament állásfoglalást¹⁰ fogadott el, amelyben a munkavállalók azbeszttel szembeni védelmére irányuló uniós intézkedések megerősítése érdekében a 2009/148/EK irányelv naprakésszé tételére irányuló javaslatra szólított fel.
- (11) Az optikai mikroszkópia, noha nem teszi lehetővé az egészségre ártalmas legkisebb rostok megszámlálását, mégis az újabban leginkább használt módszer az azbeszt rendszeres mérésére. Mivel a fáziskontraszt-optikai mikroszkópos módszerrel lehetséges mérni a $0,01 \text{ rost/cm}^3$ -nek megfelelő foglalkozási expozíciós határértéket, nincs szükség átmeneti időszakra a felülvizsgált foglalkozási expozíciós határérték végrehajtásához. Az ACSH véleményével összhangban korszerűbb és érzékenyebb, elektronmikroszkópián alapuló módszertant kell alkalmazni, figyelembe véve ugyanakkor, hogy megfelelő alkalmazkodási időszakra és a különböző elektronmikroszkópos módszerek uniós szintű harmonizációjára van szükség.
- (12) Figyelembe véve a 2009/148/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben és a 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott, az expozíció minimalizálására vonatkozó követelményeket, a munkáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalók azbesztnak való kitétséggel kapcsolatos kockázatot a lehető legkisebbre, de minden esetben a műszakilag lehetséges legalacsonyabb szintre csökkentsék.
- (13) Különleges ellenőrző intézkedésekre és óvintézkedésekre van szükség az azbesztnak ténylegesen vagy esetlegesen kitett munkavállalók esetében, mint például a munkavállalók dekontaminációs eljárásnak való alávetése és a kapcsolódó oktatásban való részvétele annak érdekében, hogy ezek az intézkedések jelentősen hozzájáruljanak az ilyen expozícióval kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez.

⁹ A Tanács határozata (2003. július 22.) a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság létrehozásáról (HL C 218., 2003.9.13., 1. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása a Bizottsághoz intézett ajánlásokkal a munkavállalók azbeszttel szembeni védelméről (2019/2182(INL)) (HL C 184., 2022.5.5., 45. o.).

- (14) Fontosak az azbesztnek kitett munkavállalók egészségének védelmét szolgáló megelőző intézkedések, valamint a tagállamok által az egészségük felügyeletére vonatkozóan tervezett kötelezettségvállalások, különösen az egészségügyi felügyeletnek az expozíció megszűnését is követő fenntartása.
- (15) A munkáltatóknak minden szükséges lépést meg kell tenniük a feltételezett azbeszttartalmú anyagok azonosítása érdekében, szükség esetén a helyiség tulajdonosától, valamint más információforrásokból, többek között releváns nyilvántartásokból beszerezve a megfelelő információkat. Az azbesztmentesítési munkálatok megkezdését megelőzően rögzíteniük kell az azbeszt tényleges vagy feltételezett jelenlétét az épületekben vagy berendezésekben, és át kell adniuk ezen információkat azoknak, akik az épület használata, illetve az épületen végzett karbantartási munkálatok, vagy az azokban, vagy azokon végzett tevékenységek során azbesztnek lehetnek kitéve.
- (16) Mivel ezen irányelv célját – nevezetesen, hogy védje a munkavállalókat azoktól az egészségüket és biztonságukat veszélyeztető kockázatoktól, amelyek a munkájuk során az azbesztnek való kitettségéből erednek vagy eredhetnek, beleértve az ilyen kockázatok megelőzését is – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (17) Mivel ezen irányelv a munkavállalók egészségének és biztonságának a munkahelyen való védelmére vonatkozik, azt a hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül át kell ültetni.
- (18) A 2009/148/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2009/148/EK irányelv módosításai

A 2009/148/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (1) bekezdése a következő harmadik albekezdéssel egészül ki:

„A 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv* rendelkezéseit minden olyan esetben alkalmazni kell, amikor azok a munkavállalók munkahelyi egészségére és biztonságára nézve kedvezőbbek.

* Az Európai Parlament és a Tanács 2004/37/EK irányelve (2004. április 29.) a munkavállalóknak a munkájuk során rákkeltő anyagoknak, mutagéneknek és reprodukciót károsító anyagoknak való expozícióval kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelméről (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) (HL L 158., 2004.4.30., 50. o.), amelyet legutóbb az Európai Parlament és a Tanács 2022. március 9-i (EU) 2022/431 irányelve (HL L 88., 2022.3.16., 1. o.) módosított.”

2. A 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában »azbesztnek« minősülnek a következő rostos szerkezetű szilikátok, **amelyek az 1272/2008/EK rendelet* értelmében 1A. kategóriába tartozó rákkeltő anyagok:**

* Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

1. a) aktinolit azbeszt, CAS-szám*: 77536-66-4;
- b) grünerit (amozit) azbeszt, CAS-szám: 12172-73-5;
- c) antofillit azbeszt, CAS-szám: 77536-67-5;
- d) krizotil azbeszt, CAS-szám: 12001-29-5;
- e) krokidolit azbeszt, CAS-szám: 12001-28-4;
- f) tremolit azbeszt, CAS-szám: 77536-68-6.

* CAS-szám: a Vegyipari Nyilvántartási Szolgálat (avagy Chemical Abstracts Service) által adott szám.”

3. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

A 3. cikk (1) bekezdésében említett valamennyi tevékenység esetében a munkavállalók a munkájuk során az azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak való kitettségét minimális szintre, de minden esetben a 8. cikkben megállapított határérték alatti, **műszaki szempontból lehetséges legalacsonyabb szintre** kell csökkenteni, különösen a következő intézkedések révén:

- a) az azbesztből vagy az azbeszttartalmú anyagokból származó pornak ténylegesen vagy esetlegesen kitett munkavállalók számát a lehető legalacsonyabbra kell korlátozni;
- b) a munkafolyamatokat úgy kell megtervezni, hogy ne keletkezzen azbesztpor, vagy ha ez nem lehetséges, akkor elkerülhető legyen az azbesztpornak a levegőbe bocsátása;
- c) az azbeszt kezelésére szolgáló helyiségeknek és berendezéseknek rendszeresen és hatékonyan tisztíthatónak és karbantarthatónak kell lenniük;
- d) az azbesztet vagy az azbesztport kibocsátó, illetve azbeszttartalmú anyagokat megfelelően zárt csomagolásban kell tárolni és szállítani;
- e) a hulladékokat össze kell gyűjteni, és a lehető leghamarabb el kell távolítani a munkahelyről, az azbeszttartalmat feltüntető címkével ellátott, megfelelően zárt csomagolásban. ez az intézkedés bányászati tevékenységekre nem alkalmazandó; az ilyen hulladékot **a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel*** összhangban kell kezelni.

* Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).”

4. A 7. cikk (6) bekezdésének első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A rostokat fáziskontraszt-mikroszkóp (PCM) segítségével kell számlálni *az* 1997-es Egészségügyi Világszervezet (WHO) által ajánlott módszerrel*, vagy *amennyiben van rá mód*, más, egyenértékű *vagy annál jobb* eredményeket biztosító módszerrel, *mint például az elektronmikroszkópos (EM) módszer*.

* Determination of airborne fibre concentrations. A recommended method, by phase-contrast optical microscopy (membrane filter method) (A levegő szálkoncentrációjának meghatározása. Ajánlott, fáziskontraszt-optikai mikroszkópos [membránszűrős] módszer), WHO, Genf, 1997 (ISBN 92 4 154496 1).”

5. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

A munkáltatók biztosítják, hogy a nyolcórás, idővel súlyozott átlagot (TWA) tekintve egyetlen munkavállaló se legyen **0,01** rost/cm³-nél nagyobb, levegőben lévő azbesztkoncentrációnak kitéve.”

6. A 11. cikkben az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A bontási vagy karbantartási munkálatok megkezdése előtt a munkáltatók, szükség esetén a helyiség tulajdonosától, **valamint más információforrásokból, többek között releváns nyilvántartásokból** beszerezve a megfelelő információkat, megteszik a szükséges intézkedéseket a feltételezhetően azbeszttartalmú anyagok azonosítására.”

7. A 19. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A munkáltató nyilvántartásba veszi a 3. cikk (1) bekezdésében említett tevékenységeket **végző** munkavállalókra vonatkozó **információkat. Ezek az információk tartalmazzák** a tevékenység jellegét és időtartamát, továbbá az elszenvedett expozíciót. A munkavállalók egészségügyi felügyeletéért felelős orvos és/vagy hatóság részére hozzáférést kell biztosítani ehhez a nyilvántartáshoz. Minden munkavállaló hozzáférhet a személyére vonatkozó nyilvántartások adataihoz. A vállalkozás vagy telephely munkavállalói és/vagy képviselői hozzáférhetnek a nyilvántartások névtelen, csoportos információihoz.” .

2. cikk

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb az ezen irányelv hatálybalépésétől számított két évig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*Az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*